

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philosophistæ Seu Excerpta Pauca Ex Multis Libris, Thesibus, Dictatis Theologicis

[S.l.], [ca. 1692]

1585. Colleg. Lovaniense S. J. Sub P. Hamelio. Istud ex Hamelii dictatis, omnium antiquissimis, excerptum, debitum hîc locum occupat, cum in Libri contextu per Typographi errorem partem secundam malè ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39173

II. PARS in *Thesi Divionensi* proscriptam Pontificio Decreto amplexus est Professor Trevirensis. Imò verò doctrinam Divionensi ac ipso Philosophismo deteriorem docet in his Conclusionis XI. verbis: Qui peccat præscindendo à gravitate & levitate malitiæ non admittit nisi peccatum veniale: quot enim quantaque peccata etiam in fidelibus peccati mortalis expertia, atque adeò ab eterno supplicio immunia ex isto principio judicanda sint quisque facile intelligit. Prout enim pessimi quique enormioribus criminibus magis assuefacti fuerint atque obdurati; ita facilius dum peccant à gravitate vel levitate malitiæ præscindere soliti sunt: cum etiam maxima quaque flagitia admittere ludus per sepe illis videatur, & iniquitatem ut aquam bibant.

COLLEGIUM LOVANIENSE.

1585.

Non vanum fuit Theologorum Lovaniensium in censura præfatione præsagium de Hamelio Jesuita S. Theologia Professore ejusque Sociis dum à sæculo circiter Molinismum, rem novam, in Belgium inferebant: cum de Christianorum moribus, aiunt Lovanienses, optimè sitis hætenus promeriti, non parum veremur, ne, si in suscepta semel doctrina perseveretis, ejus contagio plurimum sitis obfuturi, & qui bonæ vitæ multum ædificastis in Christo, dogmatis jam hujus magisterio plerosque magis vobis credulos in ruinam, quod absit, exitiumque præcipitetis. Etenim eo ipso tempore Hamelius præter alias laxitates simul cum Molinismo Philosophismum invexit, ut manifestum reddunt manuscripta quæ dictavit in I. 2. à die 13. Novembris 1585. usque ad 5. Augusti 1587. ubi *Quest.* 72. art. 5. Tractatus de distinctione

stinctione peccati mortalis à veniali habet sequentia: II. PARS.

Affertio 2. propria difformitas peccati mortalis consistit in eo quod per illud peccator plùs amat creaturam quàm Deum, & consequenter quasi relicto & contempto Deo, convertitur ad amorem creaturæ. *Et infra:*

Objicies 2. Fieri potest ut cognoscens aliquis homicidium esse malum & contra charitatem proximi, invincibiliter ignoret esse contrarium ultimo fini, non enim videtur usque adeò per se notum peccatum mortale esse contra Deum, quin possit aliquo usque ignorari, præsertim cùm videatur ipse Deus posse invincibiliter ignorari saltem ad breve tempus. Quo posito sequeretur talem hominem, si alium occideret, non peccare mortaliter, quod neque expressè, neque virtute avertitur à Deo, in quo tamen ratio peccati mortalis consistit: Consequens videtur absurdum: nam ad peccandum mortaliter sufficit transgredi legem naturæ cognitam & propriè agere contra charitatem proximi, i. quia alioquin omnes gentes, quæ Deum ignorant, & consequenter non habent hunc virtualem contemptum in suis actionibus malis, non peccarent mortaliter, neque etiam puniendi essent pœnâ æternâ, quæ propriè peccato mortali respondet.

Respondent communiter, quacumque ignorantia positâ, actum malum hoc ipso quo est contra rectam rationem in re gravi, necessariò habere conjunctam illam pravitatem, quæ est propria peccato mortali, quia, *inquiunt*, sequitur ex natura rei, ideòque nullâ ignorantia impediri potest. Sed contrà, nam videtur habere hæc responsio locum tantum in illa deordinatione ab ultimo fine, ut est circumstantia generalis, non autem de eo, quæ est peculiaris

C

circum-

II. PARS. circumstantia peccati mortalis. Idque probatur 1. Quia hæc difformitas peccati mortalis verè est specie distincta à malitia, quæ sumitur ex objecto. Ergo debet aliquo modo esse voluntaria, ut det speciem malitiæ actui humano: sed nullo modo potest esse voluntaria dum invincibiliter est ignorata, Ergo &c. 2. Ista conversio ad creaturam ut ad ultimum finem & aversio à Deo non est per expressam voluntatem, ut diximus, sed tantum interpretativè, Ergo ut addat novam malitiam, debet secundum moralem prudentiam imputari posse, sed ubi est invincibilis ignorantia, non potest quid prudenter imputari ad culpam; Ergo &c. 3. Qui reipsa faceret quod invincibiliter putaret esse peccatum veniale, cum tamen sit peccatum mortale, non incurreret malitiam peccati mortalis. Sed talis videtur esse dispositio operantis in casu posito; Ergo non contrahit malitiam peccati mortalis. Quare videtur dicendum, positâ tali ignorantia, actum illum habere totam malitiam, quam potest habere ex objecto cognito, non tamen illam quæ est propria peccati mortalis, nam gravitas materiæ circa quam quis peccat, sumitur in ordine ad ipsum finem ultimum quatenus scilicet homicidio v. g. gravius offenditur Deus per virtualem contemptum quam mendacio otioso v. g. Itaque moraliter facit ille quidem actum, quo finis ultimus graviter offendi potest, ut amicitia inter Deum & hominem dissolvatur, tamen in casu ignorantia invincibilis non gravius offendit, eodem ferè modo quo quis hominem ex simili ignorantia occidit, putans homicidium non esse peccatum mortale. Quare ad inconvenientia respondeo 1. esse inconveniens moraliter ponere talem ignorantiam, quia in paucissimis reperiri potest

falte

saltem per longum tempus, tamen, illâ positâ, concedo quod infertur, neque est inconueniens, & quod attinet ad pœnam tali peccato debitam, utrum videlicet futura esset æterna nec ne? Idem est iudicium, quod de peccato veniali conjuncto cum mortali, de quo infra: & fortè per se non esset æterna, quandoquidem actus ille non privat fine ultimo, nam per illum peccator non avertitur quasi ultimum finem contemnens. An verò per accidens possit esse æterna, dicemus inferiùs de pœna peccati. *Sed ibidem nîl speciale tractat circa hanc questionem.*

Ecce genuinum Philosophismum fatetur Hamelius, 1. In paucissimis ignorantiam Dei invincibilem reperiri posse per longum tempus, & proinde in multis reperiri posse per breve tempus, tantisper. 2. Illâ positâ, concedo, inquit, quod infertur, neque est inconueniens. Scilicet quòd homicidium commissum à laborante tali ignorantia non contrahat malitiam illam, quæ est propria peccati mortalis.

Notari hic meretur quod jubileus & secularis Philosophismi annus fuerit 1687 quo primum Eximius D. Hennebel thesi sua s. Historico-Theologica in fine Philosophismum jam maturum & jubilarem publicò timoratorum iudicio proposuit. Ex quo ulterius secuta sunt celebriores ejusdem Denuntiationes & damnatio.